

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 3 lutego 2025 r.

Pozycja 57

POSTANOWIENIE z dnia 24 września 2024 r. Sygn. akt Ts 186/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.S. („działającego w imieniu własnym i w imieniu syna N.S.”) o zbadanie zgodności:

- 1) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.) z art. 2 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753, ze zm.) z art. 2 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji;
- 3) art. 17 ust. 11 ustawy wymienionej w punkcie 1 niniejszego postanowienia w związku z § 5 rozporządzenia wymienionego w punkcie 2 z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 87 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

- 1) oddalić wniosek o przywrócenie terminu usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej;
- 2) odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 lipca 2023 r. (data nadania) M.S., działający w imieniu własnym oraz małoletniego syna (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującej sprawy.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 22 marca 2023 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę kasacyjną skarżącego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 6 maja 2020 r. (sygn. akt [...]) oddalającego skargę na postanowienie Ministra Zdrowia z 6 listopada 2019 r. (znak:[...]) w przedmiocie nałożenia grzywny w celu przymuszenia poddania małoletniego dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 12 października 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 19 października 2023 r.) wezwał skarżącego do: 1) złożenia

pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 53 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393); 2) doręczenia odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności postanowień w przedmiocie nałożenia grzywny wraz z tytułem wykonawczym, Ministra Zdrowia z 6 listopada 2019 r. (znak: [...]) oraz wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 6 maja 2020 r. (sygn. akt [...]). Skarżący został także zobowiązany do doręczenia czterech egzemplarzy skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.

Skarżący, 26 października 2023 r. (data nadania), złożył tylko część dokumentów.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 17 kwietnia 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 26 kwietnia 2024 r.) wezwał skarżącego do: 1) uzasadnienia zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.; dalej: ustawa o zwalczaniu chorób zakaźnych) oraz § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753, ze zm.; dalej: rozporządzenie) z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą określoności przepisów prawa, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 2) wskazania, które konstytucyjne wolność lub prawo skarżącego wyrażone w art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze przepisy ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych i rozporządzenia wskazanych w punkcie pierwszym niniejszego zarządzenia; 3) wskazania, które konstytucyjne wolność lub prawo skarżącego wyrażone w art. 47 w związku z art. 31 ust. 3, w związku z art. 87 Konstytucji i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze art. 17 ust. 11 ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych oraz § 5 rozporządzenia; 4) uzasadnienia zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze przepisów z wolnościami lub prawami, o których mowa w pkt. 2 i 3 zarządzenia, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie; 5) doręczenia odpisu lub kopii poświadczonej przez pełnomocnika skarżącego (wraz z czterema kopiami): postanowienia Ministra Zdrowia z 6 listopada 2019 r. (znak: [...]) oraz poprzedzającego go rozstrzygnięcia w przedmiocie nałożenia na skarżącego grzywny w celu przymuszenia.

Skarżący odniósł się do zarządzenia w piśmie procesowym złożonym 7 maja 2024 r. (data nadania). Do pisma dołączył wniosek o przywrócenie terminu usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej.

Zakwestionowanym w skardze przepisom skarżący zarzucił naruszenie prawa do prywatności oraz prawa do decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47 Konstytucji), a także naruszenie zasady dostatecznej określoności przepisów prawa (art. 2 Konstytucji). Zdaniem skarżącego zaskarżone przez niego przepisy naruszają również art. 87 Konstytucji, który statuuje zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

W niniejszej sprawie odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 17 kwietnia 2024 r. został doręczony pełnomocnikowi skarżącego 26 kwietnia 2024 r. Pismo stanowiące odpowiedź na zarządzenie oraz wymagane dokumenty pełnomocnik złożył 7 maja 2024 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu.

Zgodnie z art. 168 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.) w związku z art. 36 u.o.t.p.TK przywrócenie terminu może nastąpić tylko wtedy, gdy skarżący nie dokonał w terminie czynności procesowej bez swojej winy. Brak winy skarżącego w uchybieniu terminowi podlega ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od osoby dbającej należycie o swoje interesy. W rozpatrywanej sprawie zasadnicze znaczenie ma to, że w postępowaniu przed Trybunałem, z uwagi na obowiązujący przymus adwokacko-radcowski, uchybienie terminowi przez reprezentującego skarżącego pełnomocnika traktowane jest jako uchybienie przez skarżącego. W związku z tym skarżący może żądać przywrócenia terminu tylko wtedy, gdy jego uchybienie nie jest zawinione przez pełnomocnika. Przywrócenie uchybionego przez pełnomocnika terminu może zatem nastąpić jedynie wówczas, gdy niedochowanie terminu procesowego było przez niego niezawinione.

W piśmie z 7 maja 2024 r. pełnomocnik skarżącego twierdzi, że przyczyną uchybienia terminu usunięcia braków formalnych był jego wyjazd na urlop wypoczynkowy.

W odniesieniu do złożonego wniosku Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę na to, że w orzecznictwie prezentowany jest pogląd, zgodnie z którym zachowanie należytej staranności przez pełnomocnika polega na takim zorganizowaniu obsługi prawnej, aby możliwe było właściwe wypełnienie przez niego obowiązków procesowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 6 kwietnia 1972 r., sygn. akt II PR 433/71).

W związku z tym pełnomocnik skarżącego, planując przerwę w pracy, mając świadomość tego, że przed Trybunałem toczy się postępowanie w kilkudziesięciu zainicjowanych przez niego tożsamych przedmiotowo sprawach, powinien był ustanowić zastępstwo procesowe na czas trwania urlopu. Pełnomocnik tego nie uczynił.

W tej sytuacji Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że uchybienie terminowi nastąpiło z winy pełnomocnika skarżącego.

Na marginesie należy zauważyć, że zarządzenie z 17 kwietnia 2024 r. w zakresie wskazanych w nim dokumentów było następstwem niewykonania zarządzenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 12 października 2023 r.

Nieusunięcie braków formalnych w terminie jest, zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK, podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na pkt 2 powyższego postanowienia w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.